

DE TRIBUNE

Red.-adres: D. J. WIJNKOOP,
Pretoriusplein 3, Amsterdam.

SOC. DEM. ORGAAN

Administratie-adres
AMSTEL 85 Amsterdam

Orgaan van de Soc.-Demokratische Partij (S.D.P.)
VERSCHIJNT WOENSDAGS EN ZATERDAGS.

REDACTIE: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTEIJN en D. J. WIJNKOOP.

Abonnement bij vooruitbetaling fr. p. p. 60
cent per 3 mnd. - Weekabonnement 5 ct.
voor de 2 nummers. - Losse nummers 3 ct.
ADVERTENTIËN 15 CENT PER REGEL.

Het redactie-adres is vanaf heden
weer D. J. Wijnkoop, Pretoriusplein 3,
Amsterdam.

De Antithese.

Terwijl voor elk revolutionair arbeider de tegenstelling van de Kapitalistische bruutheid tegenover de proletarische menscheidswil het heden en de nieuwe strijd beheerscht, schrijven de organen der Arb. Partij bij hun nieuwejaarsartikelen over de naderende strijd — tusschen rechts en links!

Het jaar 1916 is n.l. het jaar der Staten-verkiezingen. Als de revolutionaire-willende arbeiders de moed hebben van hun inzicht, dan zullen ze deze algemeene verkiezingen gebruiken voor een algemeene aanval op het Imperialisme, zoowel op de imperialistische leiding van de liberale Regeering en van H.M.'s meest christelijke oppositie, als op de imperialistische misleiding door de anti-revolutionairen en de S. D. A. P.

Intusschen hebben de hooge heeren der Arb. Partij anders besloten. Hoewel ze weten, dat de tegenstand tegen een Alg. Kiesrecht bij de rechtschen zeker niet grooter is dan de linkschen, en hoewel ze bovendien weten, dat in de puur parlementairen strijd om de Staten-zeltels de kansen voor een »liberaal« A.K. niet verbeterd kunnen worden, wijl ook bij de grootste inspanning der slaatsche Arb. Partij voor de heerschende liberalen de kansen op een »liberale« Eerste Kamer gelijk nul is, hebben ze toch besloten »bij de Staten-verkiezingen de tegenstand tegen het A. K. — zooveel mogelijk te verzwakken.

Dat wil zeggen: de strijd tegen de rechtschen, tegen de ietwat democratische anti-revolutionairen vooral, zal in 1916 allerwegen met de uiterste energie onder de arbeiders worden gepropagandeerd.

Door dit verraad aan de massale, revolutionaire strijd worden de kansen voor A. K., die parlementair gesproken toch al niet groot zijn, er zeker niet beter op. Wel zullen de Regeerings-liberalen door de felle strijd van de kleine burgers onderling verneddelijk eenigszins in het gedrang komen, en zullen, behalve de S. D. A. P. waarschijnlijk de rechtschen vooral door de onzalige aanblazing van de antithese worden gesterkt.

Ons dunkt dat de »extra-parlementaire« diktatuur van Cort van der Linden zoolang de oorlog duurt van dit alles weinig last zal hebben. Integendeel, zoolang de militaire kliek en Wilhelmina van Mecklenburg in hem een gewillig en sluw werktuig behouden, zullen zij wegens het gekrakeel der kleine burgers, d.i. Arb. Partij en Kuiperianen, hem niet voor een christelijk-historicus ruilen. Als de proletarische klassenstrijd niet oplaait, beslissen de hooge militaire en financiële klikken over de Regeering, al wordt er nog zoo S. D. A. P. gestemd.

Integendeel, de S. D. A. P. is de uiterste en trouwste reserve, niet alleen van de vrijzinnige concentratie, maar vooral van

het bewind van Cort. En om dat te kunnen blijven, om Cort's diktatuur te handhaven, daartoe beweegt onze nationale Arb. Partij bij de Staten-verkiezingen de antithese van links tegen rechts, waarop Cort zetelt.

Den revolutionairen arbeiders, die het ernst is met hun woorden, rest dan ook slechts één strijd, massale strijd, maar die strijd met alle middelen: de proletarische strijd tegen de nationale Regeering, de nationale oppositie en de nationale Arb. Partij; de massale strijd voor het onverzwakte Algemeen Kiesrecht als grondslag van alle democratische macht; de revolutionaire strijd voor omverwerping van het Kapitalisme door de socialistische democratie. Daarvoor willen wij de Staten-verkiezingen gebruiken.

Maar de S. D. A. P., even verblind als de oude partij in de jaren negentig der vorige eeuw, weet op dit beslissend moment niet anders te doen dan door zijn afvalligheid aan de revolutionaire politiek der Sociaaldemokratie, de arbeiders-massa's te verwarren en te verdeelen, en de Kapitalistische reactie op het kussen te houden door de antithese. Wp.

Tien Jaren.

De Vakbeweging deelt mede, dat het Ned. Verbond van Vakverenigingen, het N.V.V. 10 jaar bestaat en het wijdt daaraan een speciaal nummer. Henri Polak is de eerste en voornaamste gedenker van dit feit, en met de bij hem welbekende — hij is medeoprichter van het N. N. N. — zelfoverschatting schrijft hij, dat de stichting van het N.V.V. een gebeurtenis van buitengewoon cultuur-historisch belang is geweest. Als H. P. geschreven had, had kunnen zijn, dan ware het zeker juist geweest. Want een strijd-organisatie der arbeiders van 100000 leden in dit kleine land, ware zeker van belang voor de Kultuur der menscheid. Maar tot H. P.'s ongeluk is juist in de oorlog gebleken dat het N.V.V. met een klassestrijd-organisatie der arbeiders weinig of niets gemeen heeft. H. P. acht de voorziening in de nood der oorlogs-werkeloozen karakteristiek voor de betekenis van het N.V.V. Daarin heeft hij gelijk. Maar wij hebben dan ook vaak genoeg aangetoond, dat het Karakteristieke dezer voorziening hierin bestaat, dat het een nationaal-imperialistische fooi is, die de morele en materiele ellende der arbeiders vergroot. Maar daarom heeft de officiële lofredenaar van het N.V.V. wel gelijk als hij schrijft dat het N.V.V. een faktor van onschatbare betekenis is geworden in ons openbare leven. Zeker, met den wereldoorlog en met het markeren der nationaal-imperialistische belangen der Nederlandsche bourgeoisie is een verbond van 100000 arbeiders, waarop de Regeering — wanneer de richting van het verbond niet anders wordt althans — in de ernstigste gevallen, voor de mobilisatie, in een oorlog, ten behoeve van Indië, voor de nationale eenheid, voor de militaire kredieten kan rekenen, zeer zeker een faktor van onschatbare waarde — tot

behoud van de bourgeoisie! Evenals de A. N. D. B. in de loop van de jaren een faktor van onschatbare waarde is geworden — tot behoud van de juweliers. Maar voor de Kultuur-historie is tegenwoordig alleen maar een strijdbare klasse-organisatie en, arbeiders van belang, en in die zin blijft het woord waar, vooral te woordig waar, dat voor de wereldgeschiedenis de kleinste waarlijk revolutionaire arbeiders-vereeniging meer betekenis heeft dan de grootste volkerenslag. In zulk een strijdbare arbeiders-vereeniging zit n.l. de kern van de komende menselijke vrijheid; maar in een met het imperialisme meegaande arbeiders-organisatie is niet anders dan de keerzijde belichaamd van de burgerlijke bruutheid.

En in die zin is het ook een historische leugen van H.P., niet de eerste trouwens waaraan de goede man zich schuldig maakt, als hij spreekt van de bijna volkomen onbeduidendheid van het N. A. S. Wij zijn geen aanhangers of bewonderaars van het N. A. S. Maar anders dan de leiding van het N. V. V. heen het N. A. S., wat men verder aan te merken moge hebben op het N. A. S. de eenheid van hervorming en revolutie voor de strijd van het proletariaat op het gewichtigste moment dat de arbeidersbeweging nog ooit doorleefde, bij het begin van de wereldoorlog n.l., toonen te voorzien en daarnaar gehandeld door zich aan te sluiten bij de Samenwerkende Arbeiders-Verenigingen tegen de oorlog. In laatdunkendheid moge H. P. dit lichaam onbeduidend noemen. Als de een beetje opgeblazen man de werkelijkheid, waarover hij het zoo vaak heeft, maar hij ziet in zijn bekrompenheid niet verder dan zijn neus lang is, d.w.z. niet anders dan de burgerlijke werkelijkheid. — als hij, zeggen wij, de gehele, zich steeds veranderende, historische werkelijkheid zag, dan moest hij erkennen: Hoe het ook in 1906 moge geweest zijn, maar in 1916 is het N. A. S. met al zijn fouten meer waard voor het revolutionaire proletariaat d.w.z. voor de naar verandering van toestand snakkende arbeidersklasse, dan het klein burgerlijk-zelfgenoegezame N.V.V. En behalve dat dit aan de historie van het Ned. proletariaat kan worden geweten, moeten de heeren leiders van het N. V. V. toch zeer goed weten dat het voor een niet-gering deel ook te wijten is aan hun persoonlijke leiding, d.w.z. aan hun allerbekrompenste burgerlijke leiding. W. bekrompenste burgerlijke leiding. Wp.

Een Zit-Redakteur.

De Nieuwe Rotterdamse Courant maakt zich heel druk over het feit dat de hoofdredakteur van de Telegraaf slechts een soort zit-redakteur blijkt te zijn. Hij is zijn zelfstandigheid, zijn verantwoordelijkheid kwijt ten bate van de commerciële leiding van De Telegraaf, de firma Holdert, en het blad van Nijgh, de N. R. C., neemt dit de dood voor de waarlijk vrije journalistiek.

Het eerzame blad van Nijgh gaat zelfs

zoo ver om te eischen: »Holdert eruit! Anders — blijft Schröder het vrije woord kwijt.

Wij willen deze ongewone opwinding van 's heeren Nijghs' lijfblad niet verklaren uit ongeinotiverde concurrentie-zucht met het blad van Holdert. Maar nemen, waarschijnlijk meer naar waarheid, aan dat de opwinding van de Rotterdamse hoofdredakteur veroorzaakt wordt door het feit dat bij Holdert de schijn nu met de werkelijkheid overeen komt, maar bij Nijgh de werkelijkheid nog steeds door de schijn gemaskeerd wordt.

Als van Ravesteijn de N. R. C. in de Nieuwe Tijd noemt onder de »zoo door en door van alle eer gespeende organen« »voor wie, zoolang zij zelf maar, door te kruipen voor een machtiger nabuur, in het bezit worden gelaten van buit en dividenden, het burgerlijke begrip van nationale eer niet meer bestaat«, dan schrijven wij, om het gunstigste voor de hoofdredakteur van de N. R. C. aan te nemen, dit toe aan het feit dat ook deze hoofdredactie met gouden koorden aan de commerciële leiding van het blad vastzit — evenals de heer Schröder. En het verwondert ons ook niets, want de heele burgerlijke journalistiek heeft niet meer vrijheid van het woord dan de burgerlijke belangen, door wie ze betaald wordt, haar laten. Als dit ooit duidelijk gebleken is, dan door de door ons reeds gekarakteriseerde motie van de journalistenkring en door de houding van de N. R. C. in het geval van den heer Schröder. Maar waarom zwijgt de heer Van vangen redactie? Wp.

Nog eens Zimmerwald.

De Zimmerwalder conferentie heeft zeer uiteenlopende beoordeeling ondervonden. Terwijl diverse regeeringen de publikatie van haar manifest verboden hebben als gevaarlijk voor de godsvrede, terwijl de revisionistisch-imperialistische leiders er fel tegen te veld trekken als een poging van »onverantwoordelijke groepjes« om de eenheid der groote partijen te storen, kritiseren juist omgekeerd de leiders van onze S. D. P. deze conferentie en haar werk als te haltslachtig. Hier is natuurlijk noch van de eene noch van de andere kant een vergissing in het spel; en deze beide tegengestelde beoordeelingen toonen het best, wat Zimmerwald beteekent. Dat de S. D. P. hier zoo goed als alleen staat in dit uiterste standpunt t. o. v. Zimmerwald is ook in volkomen natuurlijke overeenstemming met het feit, dat zij wel het klaarst, en organisatorisch het meest beslist op de uiterste linkervleugel der arbeidersbeweging staat. Deze kritische houding van onze partij beteekent dus niet, dat Zimmerwald heelemaal niets waard was; omgekeerd kan eerst uit een objektief afmeten van wat zij werkelijk waard is, blijken wat de praktische houding der S. D. P. moet zijn.

De waarde van de Zimmerwalder conferentie ligt volgens haar deelnemers en verdedigers in de eerste plaats daarin, dat voor het eerst weer internationale banden tusschen socialistischen der oorlogvoerende landen aangeknoopt zijn, dus het internationalisme begint weer op te leven. Wat daaraan waar is, is alleen te voelen, als men zich verplaatst in het milieu van de massa der Deutsche en Fransche arbeiders: beide door hun leiders tot gehoorzame volgelingen der regeering gemaakt, wederzijds opgestoot door het argumen, dat de arbeiders aan de overzij geheel nationaal zijn en vijandig tegenover hen staan. In deze pikdonkere nacht, waarin elk spontaan verzet zich geïsoleerd, verlaten, gehoond, gedenuncieerd voelt, kan zelfs een klein lichtje als Zimmerwald wat teekenen. Voor deze nog zoo onzekere, onbewuste arbeiders is de mare, dat uit alle vijandige landen socialistischen kwamen als vertegenwoordigers van groepen, die niet met hun regeeringen mee willen gaan.

een eerste aanmelding en opstelling in hun beginnende oppositie. In zoverre is het zeker terecht, dat de Fransche en Engelsche regeering hun best doen, dit feit niet tot de arbeiders in hun land te laten doordringen.

Een andere vraag is, of wij ook in dieperen, algemeeneren zin hier van een herstel van het internationalisme, van een begin van de nieuwe Internationale kunnen spreken. Wij noemen hier twee dingen in één adem, die wel vrij gelijk klinken, maar in werkelijkheid heel wat verschillen. Een herstel van het oude internationalisme is iets anders dan het begin van het nieuwe internationalisme. Wat vóór den oorlog de eenheid van de socialistische partijen van alle landen uitmaakte, was een internationalisme van woorden; natuurlijk niet van woorden zonder beteekenis — want daaraan beantwoordde een algemeen vaag gevoel van internationale saamhoorigheid van klasse over de grenzen heen — maar wel van woorden, waaraan de daad ontbrak. De daad van internationalisme, het daadwerkelijk internationalisme is alleen dit: als één proletariaat handelen tegenover alle regeeringen en bourgeoisieën. Het werkelijk internationalisme ontstaat dus eerst, als de arbeiders van alle landen, door éenzelide gedachte van hun saamhoorigheid geleid, gemeenschappelijke strijden tegen hun regeeringen, die hen nationaal gescheiden tegen elkaar willen laten vechten. Internationalisme van de daad is dus de zwaarste klassenstrijd, het voeren van den klassenstrijd onder de omstandigheden, als de nationale gevoelens het felst zijn en de bourgeoisie haar geweldigste machtsmiddelen ontplooit. Een herstel van het oude internationalisme beteekent dus enkel een herstel van het schijn-internationalisme van vóór de oorlog, beteekent de arbeiders met mooie leuzen te vreden stellen zonder dat men plan heeft tot krachtig handelen over te gaan. Daarmee zijn wij dan niets verder gekomen.

Hier is echter de vraag te stellen: die leuzen van internationalisme en vrede in de wereld propageeren, daarvoor aanhangers vinden, is dat niet altijd beter dan de ongebroken heerschappij van het nationalisme? En moet het niet daarmee beginnen, dat men de arbeiders aan den invloed van het nationalisme onttrekt, vóór ze tot strijd tegen den oorlog kunnen komen? En is er niet alle kans, dat de arbeiders, eenmaal uit de nationale roes wakker geworden en tot strijd tegen den oorlog opgewekt, met dien strijd meer ernst maken, dan de leiders zelf wenschen?

Op al die vragen antwoorden wij met ja. En toch is daarmee ons standpunt niet bepaald. Want van alles wat thans noodig is en gebeuren moet, is dit het minst belangrijke deel. Het gevaar, dat de arbeiders voor goed nationaal worden en elke gedachte aan strijd laten varen, is niet het groote gevaar, dat het socialisme bedreigt. Daartoe is de kans veel te gering; niet onze oproep maar de druk van de oorlogsreactie ontuchtert hen en brengt hen tot verzet. De strijd komt wel; hij begint al overal; een diepe ontevredenheid vreet zich in de arbeiders in bijna alle landen in. De groote vraag is in deze situatie: hoe die ontwakende oppositiegeest te leiden in de baan van een krachtigen strijd, die het proletariaat nader tot het socialisme brengt. Het groote gevaar is, dat zij in een bedding van schijnstrijd, van schijninternationalisme geleid wordt, van een verzet met woorden, protesten en frasen onder leiding van een partij, die een revolutionairen strijd niet wil.

Voor de S. D. P. ligt de zaak eenigszins als voorheen zoo dikwijls voor de de sociaaldemocratie, als liberalen haar uitnodigden, vooral in de eerste plaats mee te doen aan den strijd tegen de reaktie. Voor ons is niet de hoofdzaak d'at er gestreden wordt (dat gebeurt toch), maar hoe er gestreden wordt. Wordt

niet op de juiste manier gestreden, wordt de strijd zoo gevoerd, dat de arbeiders niet hun beste en scherpste machtsmiddelen gebruiken, wordt enkel met woorden in parlementen en kongressen gesproken, dan is machteloosheid en ontmoediging het gevolg. Het nationalisme in het proletariaat, dat vooral zwakheid is, kan eerst goed overwonnen worden, wanneer de arbeiders een weg van strijd met succes voor zich zien.

Er zal wel niemand in onze partij zijn, die niet van meening is, dat wij dadelijk mee moeten doen, zoodra een werkelijke aktie mogelijk wordt en begint, om het proletariaat op te roepen tot strijd — men kan enkel verschillen over de vraag, wanneer het oogenblik daarvoor gekomen schijnt. Maar in Zimmerwald hebben wij te doen met twee akties. De eene is van het kleine groepje werkelijke revolutionairen, die geen oogenblik het standpunt van klassenstrijd en internationalisme hebben opgegeven, die geen enkele concessie aan het nationale standpunt hebben gedaan. Hun taak is het, zoodra de eerste sporen van verzet en oppositie merkbaar worden, zich te vereenigen en aan het proletariaat den weg te wijzen, hoe de strijd gevoerd moet worden. Maar daarnaast bestond een tweede aktie van hen, die eerst meer of minder met het nationalisme meeliepen en nu, door het opkomend verzet der arbeiders zoowel als door eigen ontuchttering er toe gedreven worden om weer internationale aaneensluiting te zoeken. Hun doel is niet tot een nieuwen, sterkeren strijd, tot een internationale van de daad te komen; hun doel is de oude internationale te herstellen. Hun drijfkracht is niet een krachtige wil, de arbeiders ten strijde mee te slepen, maar vrees, dat de arbeiders, ontevreden over de onderwerping der partij aan het imperialisme, weg zullen loopen en aan de partij den rug zullen toekeren. Zij vormen de rechterzijde in Zimmerwald, de meerderheid, die Zimmerwald tot een tweede Bazel maakte, die geen program van aktie wilde en een manifest opstelde, geheel in den geest van het oude internationalisme, vol mooie leuzen, maar zonder den vasten wil tot sterke daden.

Wat deze richting is en wil, toonen haar typische vertegenwoordigers, de groep Ledebour-Geyer in den Duitschen Rijksdag. Voor een jaar, toen het tijd was, de arbeiders op te wekken uit de nationalistische roes, dorsten zij niet en lieten Liebknecht alleen staan. Wat hen nu tot tegenstemmen tegen de oorlogskredieten heeft gebracht, is het duidelijkst te zien uit wat Kautsky schreef in November voor de Rijksdag bijeenkwam. »Als de minderheid voortgaat met zwijgen, als het door het partijorganisme komt, dat zij nu uit de politiek geheel uitgeschakeld wordt, dan dreigt het gevaar, dat vele partijgenooten hun plezier aan de partij verliezen en dat de werfkracht van de partij verlamt... Verliezen de oppositioonele massa's hun vertrouwen in de minderheid, dan verliezen zij daarmee hun vertrouwen in de partij, dan dreigt ons na den oorlog dat de radikale elementen wegllopen uit de partij en gaan naar een richting van antiparlementaire massaakties. Dit vertrouwen verliest de minderheid, wanneer zij zich op de beslissende oogenblikken niet laat hooren...« — Neue Zeit, biz. 272. —

Hier zien wij, wat de richting-Kautsky wil met haar oppositie tegen den oorlog: niet de massa's tot strijden tegen het imperialisme opwekken, maar de massa's vasthouden aan de partij door een vertoon van oppositie; omdat de massa's anders wegllopen uit de partij, die ze van den strijd afhoudt, daarom moet de radikale minderheid tegenstemmen. En zoo hebben zij het ook gedaan; de verklaring die Beyer uit naam van de 20 voorlas, vermijdt uitdrukkelijk, de arbeiders tot krachtigen strijd op te wekken, beteekent woord radikalisme van voor den oorlog.

De burgerlijke partijen betoonen zich over 't geheel ook volstrekt niet woedend op de tegenstemmers; zij beseffen blijkbaar hoe deze radicalen hun een dienst bewijzen door de ontevreden arbeiders vast te binden aan een partij, waarvan de leiding voor het imperialisme is, en hen zoo verhindert tot zelfstandige actie te komen.

Dit alles moet in het oog gehouden worden bij de beoordeeling van het standpunt, dat de S. D. P. moet innemen. De actie van Zimmerwald was bij de meerderheid een van dezelve soort, als de politiek der vrijzinnig-demokraten: in te behouden, om te konserveeren toegeven aan wat aan verzet en nieuwe eischen opkomt, uit vrees dat die beweging anders verder zal gaan dan hun lief is. Tegenover de Scheidemanns c.s. die patriot door dik en dun moeten blijven, voelen zij, dat de S. D.-partijen de massa's gaan verliezen en hun toekomst op het spel zetten, als zij niet voor internationalisme en vrede optreden. Maar zij willen niet verder gaan, dan terugkomen op het standpunt der Internationale voor den oorlog. *)

Hoe meer ze slagen, des te machtelozer zal het proletariaat tegenover het imperialisme staan.

Dat beteekent niet, dat wij ons ver van zulke konferenties moeten houden. Omgekeerd kan het juist noodig zijn, in dit oude Internationale met onze kritiek en onze positieve voorstellen over taktiek en strijdmethoden te komen. Op dit terrein kan de S. D. P. dan tot nauwer aansluiting komen met de groepen uit andere landen, die hetzelfde willen en daardoor leiding geven aan de opkomende revolutionaire beweging, waaruit de 3e Internationale moet opgroeien.

A. P.

*) Dat bewijst ook de lijst van toegetreden partijen, waaronder er verscheidene zijn, die grootendeels reformistisch zijn, en alleen daarom niet patriotisch zijn geworden, omdat hun land buiten den oorlog bleef. Zoo b.v. de Amerikaansche partij.

Schaper en de dienstweigering.

Op 30 Nov. 1915 hield Schaper in de Kamer een rede, waarin hij over het optreden der Regeering tegen het zg. dienstweigerings-manifest letterlijk het volgende zeide (zie Handelingen blz. 343/4):

Maar ik erger mij wel eens daaraan, dat aan de andere zijde door de Regeering wel opgetreden wordt op een, dunkt mij, niet verstandige manier, in casu tegen de dienstweigeraars. Er is een manifest verspreid om propaganda te maken voor dienstweigering. Ondertekenaars staan daarbij in deze zwakke positie, dat zij allen, stuk voor stuk, als het hun bedoeling was op te hitsen voordienstweigering, anderen zouden blootstellen aan de noodlottige gevolgen, maar zelf daarvoor niet in aanmerking kwamen, en dat zij zelfs de consequentie niet aanvaardden om ook het betalen van belasting te weigeren ten einde niet mede te helpen aan de legeruitgaven. Ieder gevoelde: dat was van de ondertekenaars van het manifest geen houding. De Regeering stelt zich echter op het standpunt, dat zij ze moet vervolgen en nu komen de ondertekenaars in een sterke positie. De aandacht valt op hen, zij worden slachtoffer, zij gaan misschien eenigen tijd in de kast, brengen ook een offer en zij krijgen een cachet dat zij niet verdienen. Het is, geloof ik, doordat de Regeering deze menschen vervolgt. Meent men dat hun manifest invloed heeft? Wanneer men ziet wie de eerste ondertekenaar is, ds. Baehjer, dan weet men genoeg; ik ken hem allang. Wanneer men het tweede vlagschrift leest, dat hij nu in de wereld heeft gestuurd, zegt men: je bent in een wereld van zooveel proleten een man met een kleurschakering, die op zekere manier aangestaan aandoet, — maar. Mijnheer de

Voorzitter, het is overigens een man om eens op den schouder te kloppen en te zeggen: ga naar je villa bemcei je met wat anders. Zoo'n man zet men niet in de kast. Dat geschrift is zoo onlogisch, zoo naïef, dat men zegt: de schrijver is geen volkomen toerekenbaar man, hij behoort tot de »halzachte« pacifisten, die men niet al te ernstig neemt.

Meent men, dat de verspreiders invloed hebben? Behalve misschien één geval, is er geen dienstweigeraar als gevolg van deze actie.

Maar die eene is er altijd geweest. Er was er altijd een per jaar, hoe hij heeten mocht.

Ik heb eens in een mobilisatieclub voor een volle zaal van militairen het woord gevoerd en na afloop kwam in het debat een kwibus voor den dag en zeide: ik ben er van overtuigd, dat als er morgen oorlog komt en de vijanden onze neutraliteit willen schenden en ons onze zelfstandigheid willen ontnemen, dat gij dan ondanks alles, als gij kunt, allen naar huis gaat. Maar drie vierde, misschien zeven achtste der vergadering riep toen: neen, waarachtig niet! Toen zeide de half- of heele anarchist: nou, dan niet.....!

Ik verzeker u, dat als morgen onze neutraliteit wordt aangerand, ons land verdedigd zal worden. Daar is geen quaetie van. En dit wordt niet weerhouden door een artikeltje van dienstweigeraars, die niets wagen. Als de Regeering hen een dag of wat in de kast stopt — waar zij geen haar beter van worden — geeft zij hun een aureool en plaatst hen op een voetstuk. Dit moet men niet doen, het zou beter geweest zijn, dergelijke dingen niet op te blazen. Men verbetert daardoor den toestand niet.

Wij geven hierbij de woorden van Schaper zonder eenige kommentaar aan de algemeene minachting van het proletariaat prijs.

Strijd in zicht.

In de bladen lezen we:

Het personeel van de Nederlandsche Fabriek van Werktuigen en Spoorwegmateriaal, genaamd Werkspoor, heeft gisteravond in een vergadering, met groote meerderheid de volgende motie aangenomen:

„Het personeel van Werkspoor, gehoord de besprekingen nopens het hangende loongeschil, is van meening, dat de houding der directie een oplossing langs vredelievende weg vrijwel onmogelijk maakt; verklaart, in geen geval de voorstellen der directie te kunnen aanvaarden; machtigt de besturen der samenwerkende organisaties in deze zaak, indien de directie blijft weigeren over de voorstellen te onderhandelen en aan de billijke eischen van het personeel tegemoet te komen, ook krachtiger middelen aan te wenden en desnoods tot werkstaking te besluiten, en besluit, deze motie ter kennis van de directie te brengen.”

De eischen van het personeel zijn: 2 cent loonsverhoging voor alle arbeiders, die minder dan 18 cent per uur verdienen; 3 cent verhoging voor hen, die 18 a 24 cent per uur verdienen, en 5 cent verhoging voor hen, die 25 cent of meer per uur verdienen. Voorts wordt gevraagd herziening van de stuktarieven en een algemeene loonsverhoging van tenminste 1 cent per uur, ingaande 1 Maart a.s.

Naar aanleiding van deze eischen heeft er een bespreking met de directie plaats gehad, waarbij de directie voorstellen heeft gedaan, welke het personeel niet heeft aanvaard. Een bemiddelingsvoorstel van de samenwerkende arbeidersorganisaties heeft de directie afgewezen.

Naar aanleiding van de mislukte onderhandelingen, heeft nu gisteravond de vergadering plaats gehad van het personeel, waarin bovengemelde motie is aangenomen.

Naar de N. R. C. verneemt, is de directie voornemens, op haar standpunt te blijven staan.

In het Volksblad lezen we nog, dat de vergadering zeer druk bezocht was, en de motie aangenomen werd met 783 stemmen voor, 67 tegen en 18 blanko. Er werd met gesloten briefjes gestemd. De jongens namen aan de stemming geen deel.

We hopen dat de metaalbewerkerse deze strijd met evenveel energie zullen doorzetten als de zeelieden de hunne.

Satire?

Het „Utrechtsche Nieuwsblad“ schijnt er ingelooopen te zijn. Ten minste in het nummer van 24 Dec. vinden we een Ingezonden Stuk van „Eenige dankbare militairen“ uit het kamp van Zeist, die hun wedervaren aldus vertellen:

„Meer dan een jaar zijn wij daar gelegd, tot taak hebbende, de geïnterneerde Belgen te bewaken. Dat dit geen aangename taak is, zal een ieder begrijpen en dat de plaats, waar we gelegd zijn, niet de mooiste is, even eens.

»Maar — vanuit het Kamp — kunnen we niet nalaten, een juichtoon, een jubeltoon te doen uitgaan, vanwege den aangenamen avond, welke wij gehad hebben op Woensdag 22 December.

»Het was toch niemand minder dan freule Schimmelpenninck van der Oye uit Zeist, die op een schier eenige wijze, ons dezen heerlijken avond bezorgde.

»Het was een Kersifeest.

„Nadat de weleerw. heer ds. Westenburg, de bekende predikant van het Hospitaal-kerkschip »De Hoop« de vergadering geopend had met gebed, las hij ons een gedeelte voor, uit het tweede hoofdstuk van het Evangelie van Lucas, ons bepallende bij de geboorte van Jezus Christus. Enz. enz.

»Maar nadat deze vergadering gesloten was, kregen we nog een verrassing.

»Was onder de pauze koffie met een saucijzenbroodje, plus een koek verstrekt, na de dankzegging wachtte ons nog een heerlijke verrassing.

»De heer van Book, voorzitter van het bestuur van het Chr. Militair Tehuis, had het woord genomen, om, én freule en belangstellenden, waaronder eenige officieren, te bedanken voor hun belangstelling en voor het vele, wat zij, de freule, voor het bestuur en voor de militairen gedaan had. Een daverend applaus stemde in en bewees, dat men het met den heer v. Baak eens was. Achter in de zaal vroeg men 't Wilhelmus te mogen zingen. Zeker, zei de freule, maar ik heb nog een verrassing en dan... toen kwam de verrassing, elk een zakje met 8 sigaren plus een dikke heerlijke appel.

»Dat was een avond, nooit te vergeten in het Kamp van Zeist. Geen wonder dat, toen kapitein Donk de freule bedankte, namens de militairen, er een daverend applaus opging, dat zich enkele malen herhaalde.

»Staannde werd het Wilhelmus gezongen en een ieder ging voldaan huiswaarts d.w.z. naar den stroozak.

»Maar op dien stroozak zal menigeen nog de prettige uren herdacht hebben. Nooit zal men dien avond in het Kamp van Zeist vergeten.»

Tot zoover onze »dankbare militairen«, die weer een jaar op hun stroozak mogen liggen, om dan weer met een freule een dominee, Jezus Christus en een saucijzenbroodje, om niet te vergeten een paar stinkstokken en het Wilhelmus, lekker gemaakt te worden. Maar we gelooven liever dat het Utrechtsche blaadje er in gelooopen is. Of zou de freule voor dit schrijven soms iemand aangenomen hebben?!!

Dienstplicht in Engeland.

Het Engelsche kabinet besloot een wetsontwerp tot invoering van dienstplicht voor ongetrouwden in het Lagerhuis voor te stellen.

Bloempjes.

De Vrijdagavond voor Kerstmis bracht ons in Den Haag een Kerstrede uitgesproken door het lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, den heer A. B. Kleerekooper, door de Federatie Den Haag zijner partij daartoe uitgenoodigd. Voor een 300-tal hoorders in een niet geheel bezette zaal smaakte de heer A. B. K. het genoegten te gehoor te brengen hetgeen hem op het hart lag, en wat het zwaarste daarop woog liet hij het zwaarste wegen: n.l. de strijd voor het A. K.! Hij liet niet na zijn partij naar waarde aan te slaan en maakte het zoo groote deel zijner partij een standje, dat voor het vrouwenkiesrecht niet te spreken was en dat nog wel, waar het concentratie-kabinet nota-bene »vrouwenkiesrecht« zou geven! Bram Kuyper reeg er dan ook geducht van langs — de liberalen hebben toch geen arbeidersgroepen achter zich — terwijl degenen die hun stem liever op een vrijzinnig-democraat overbrachten omdat de S. D. A. P. er in de laatste 4 weken niet naar hun genoegten had gesproken, evenzoo hun portie kregen.

Voorwaar... we zouden nog wat vergeten. De spreker toonde ook aan — wat zoo juist is — dat de massa bij deze twee de oorlogskerstmis nog onverschilliger was geworden voor de slachting dan bij de eerste. Maar... het daghet in het oosten. De Berlijnsche vrouwen komen in verzet! Dat moest overal zoo worden! We moeten — en vooral de vrouwen — in actie komen voor... A. K.!

En zoo vernamen we dan, dat »de strijd tegen het militarisme en imperialisme wordt beslist door den strijd voor het A. K.« en

»beschamend wordt de strijd wanneer den één den ander zijn domheid en achterlijkheid verwijt in den strijd tegen het militarisme!«

Vervolgens werd Duitschland als voorbeeld gesteld, en liet op:

»bij iedere 300.000 dooden zal 1 soc. dem. — A. B. K. misschien? — opstaan in verzet tegen den oorlog. Het verzet zwelt aan tot een vrucht. Tracht nu te begrijpen dat we de dingen in deze wereld moeten overwinnen niet door den wil, maar door de daad!«

Wat verder in A. B. K.'s rede vernamen we dan:

»Niemand weet, welken vorm de strijd tegen het militarisme zal aannemen, voor en aler men weet welke positie ons land in de rij der natien zal innemen.«

De Hagenaars worden vervolgens aan hun bevoorrechte stede herinnerd, welke uitverkorene is geworden voor het Internationaal Bureau en we krijgen dan te hooren:

»De Internationale is niet dood, sterven kan alleen het stoffelijke; de internationale is een gedachte, een idee, is de gedachte van allen tot één. Zij is niet uiterlijk zichtbaar; het is de gedachte dat alle menschen één zijn!«

Daarna nog eens een aansporing voor de komende kiesrechtactie en we kregen o.a. te hooren:

»We kunnen ons er niet mee afmaken door te zeggen voor A. K. hebben we geen tijd.«

Uit de strekking van het gesprokene bleek dat hier bedoeld werd de laksheid van »de roode vloed« te hekelen. En nu durft deze of gene nog te zeggen: their is something rotten! Zoo vertelde de spreker in den gloed van zijn rede dat

»alleen de goed gesitueerden onder de arbeiders komen tot de S. D. A. P., het lompenproletariaat dient uit zijn isolatie uit stegen en krotten verlost te worden!«

In een ander deel van sprekers Kerstred« vernamen we dat

»Marx heeft gezegd, dat een leger van werklozen een onvermijdelijke noodwendigheid is in het kapitalisme. Het loon en de verdienste blijven niet aan elkaar gelijk.«

Men zou zoo zeggen, het ziet er niet rooskleurig uit voor de groote partij.

Zoo vernamen we nog dat de strijd voor het socialisme en tegen het militarisme iets is van ervaring, we zijn nog in het onzekere, we bestaan slechts enkele 10-tallen van jaren, het Christendom eeuwen. Aan het slot van de Kerstrede werd dan ook met kracht uitgeroepen:

»We zijn gelukzoekers...! We zoeken het geluk van alle, alle menschen. We tasten rond in het duister naar een perspectief.«

Prosit!

De geciteerde zinnen, zooals zij letterlijk zijn uitgesproken, spreken voldoende voor zich om den toestand in de Arb. Partij te demonstreeren. Kunnen we hier slechts aan toevoegen dat het auditorium van den Kerstredenaar bijna geheel beftond uit een publiek dat plezier had in onzen debater Van Schie, die op een uitstekende wijze de knoeiboel in de Arb. Partij aantoonde. Dat een deel echter — zij het dan gering — van de arbeiders in de S. D. A. P. het fiasco van het reformisme en Weekblad-Marxisme duidelijk is, blijft aan geen twijfel onderhevig. Laat ons bedenken: „zij die geloovent haasten niet.« E.

Om principiële reden.

Burgemeester Klaas ter Laan is wel zoo vriendelijk geweest in de Kamer mede te deelen, dat hij en zijn vrienden zich „om principiële reden“ verzetten tegen de aanneming van de begroting van Oorlog, al verzetten die vrienden en hij zich ten slotte volstrekt niet tegen de aanneming, want alweer uit vriendelijkheid bespaarden zij de Kamer de moeite van een hoofdelijke stemming. Er werd dus absoluut niet tegen gestemd en de Oorlogsbegroting is weer eens zonder hoofdelijke stemming aangenomen. De heeren hadden geen tijd, ze moesten Oudejaarsavond vieren, maar het was anders wel eens de moeite waard geweest uit den mond van den Zaandamschen Burger vader te vernemen, wat eigenlijke die principiële reden is. Toen ze tegen Kerstmis haast hadden, om het vredefeest te vieren, hebben de heeren in de gauwigheid allen zonder onderscheid 50 miljoen militaire kredieten aan den Min. Booboom toegestaan. En nu met Oudejaar weer „een principiële reden“ er tegen?! Of zou het principiële ook dit zijn: Dat de heeren S. D. A. P.ers het met de bourgeoisie eens zijn, maar dat ze de stemmen van de arbeiders moeten hebben, en dat ze tegen Kerstmis aan het eerste, en met Oudejaar aan het laatste dachten? Dat ze het dan zeggen. Wp.

De valsche gids.

De nationalistische Arb. Partij gaat thans een eigen maandschrift uitgeven. Daar is niets tegen. Dat kan slechts klaarheid brengen. Maar wat wel ongeoorloofd, wetenschappelijk ongeoorloofd, genoemd moet worden is, dat dit tijdschrift zich valschelijk met de naam van De Soc. Gids tooit. Natuurlijk is deze valsheid opzet om het proletariaat er in te laten loopen, want de heeren Bonger — deze kримineele anthropoloog vooral — Van der Goes, Loopuit, Polak en Vliegen — om van Kuyper niet te spreken — weten heel goed, dat hun producten niet zijn noch kunnen zijn wat men sinds de wereldoorlog nog in concrete te zin socialistisch mag noemen. Deze wetenschappelijke valsheid is wel is waar een eer voor het socialisme — zonder dit woord luistert het proletariaat waar het op aan komt, nu eenmaal in de tegenwoordige tijd niet eens meer naar burgerlijke geleerdheid, en dat weten de heeren Bonger c.s. heel goed — maar teekent zulk een redactie. De inhoud van het eerste nummer, te

oordeelen naar de aankondiging, is hoogst onbeduidend. De gewone S. D. A. P. praat van De Roode, Loopuit, Van der Goes e.a.

Hopen we, dat althans de arbeiders niet al te zeer nota zullen nemen van dezen valschen gids.

Maar als we deze hoop uitspreken, dan moeten we toch tevens protesteeren tegen hetgeen »Het Volksblad« over het revolutionair S. D. maandschrift »De Nieuwe Tijd« belijft uit te flappen.

Wij nemen het blad natuurlijk niet kwalijk, dat of indien het zich stelt tegenover de N. T. Maar wat het zegt, over heden of verleden, moet waar zijn, maar niet — uit de duim gezogen. En letten we nu op hetgeen »Het Volksblad« in het entrefilet »Opschuiven« in zijn nummer van 30 Dec. schrijft, dan konstateeren we: dat is uit de duim gezogen.

»Jarenlang heeft de S. D. A. P. het »wetenschappelijke« maandschrift »De Nieuwe Tijd« beschouwd als het officieel orgaan waarin de groote principeele vraagstukken volgens de regelen der kunst dienden te worden uitgeworpen.

Vanzelf heeft dit tijdschrift o.i. zich nooit bijzonder ingespannen om het proletariaat den rechten weg naar zijn algeheele bevrijding te wijzen.

Niet minder dan andere sociaal-democratische organen heeft het er toe bijgedragen de arbeidersbeweging in het slop van het parlementarisme te doen doodloopen.

Daar staat echter tegenover, dat tenminste het revolutionaire einddoel van de proletarische klassenstrijd niet verloochend werd, noch opzettelijk uit het oog verloren.

Den geuwthonger naar parlementzetels was bij de »Nieuwe Tijd«-groep althans niet zoo sterk, dat het socialistisch beginsel er voor wijken moest.

»De regelen der Kunst« — »nooit bijzonder ingespannen« — sloop van het parlementarisme — »revolutionaire einddoel niet opzettelijk uit het oog verloren« — »geuwthonger naar parlementzetels niet zoo sterk« — Kattje is de Koffie klaar?! — Kent de Redactie de twintig jaargangen van de N. T. eigenlijk wel? En schaamt ze zich niet een beetje voor zulk geflodder? Wp.

Sluit U aan bij de S. D. P.

Van de Afdeelingen.

HEENVLIET. Voor een goed bezette zaal sprak op de 1e Kerstdag De Visser over de Wereldoorlog en het Socialisme.

Met volle sympathie luisterde men naar de rede van De Visser, welke de aanwezigen krachtig aanspoorde om plaats te nemen in de S. D. P. Geen debat.

Soc. Dem. Partij, afd. Rotterdam.

Openbare Cursus-Vergadering.

Vrijdag 7 Januari.

Vereenigingsgebouw, Zaal IV, 's avonds half negen.

Onderwerp:

De grondslagen van het Marxisme.

Spreker: D. J. WIJNKOOP.

Entree vrij.

Debat vrij.

Longlijders!

Gebruikt naast de kuur, die uw dokter u voorschrijft, VANDER KWAST & Co's **LONGENHONINGVET** en zoowel uw dokter als gij zelf zult verbaasd staan over de prachtige resultaten. Prijs f 2.50 per flacon van 500 gram. Prospectus gratis.

Amsterdam, — Prinsengracht 750